Çin bankaları: İlk Boğazlar Çinlisi bankalarından OCBC'ye

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

On dokuzuncu yüzyılın büyük bölümünde Singapur'un Çinli tüccarlarının kendilerine ait bir bankası yoktu. Avrupa ticaret evlerinin (agency houses) açtığı kredilerle ticaret yapıyor, kambiyo bankalarından kompradorlar aracılığıyla, ayrıca chettiar tefecilerden borç alıyorlardı. Birikimleri havale firmaları aracılığıyla Çin'e gidiyordu. Yirminci yüzyılın ilk otuz yılında bu durum değişti. Çinli tüccarlar, sömürge şirketler hukukuna göre kurulan, kısmen Batı usullerine göre yönetilen ve büyük ölçüde tek bir lehçe grubunun mensuplarına ait olup onların müşterisi olduğu bir dizi mevduat bankası kurdu. Otuz yıl içinde bunların en önemlileri Oversea-Chinese Banking Corporation çatısı altında birleşti. Bu banka bugün de yurt içi piyasaya hâkim olan üç Singapur bankasından biridir.

Bu bölüm bu gelişmeyi izler. İlk Çin bankalarıyla ve bunların en eskisi olan Kwong Yik Bank'ın başarısızlığıyla başlar. Bu bankanın 1913'teki çöküşü, banka yönetimine ilişkin ilk sömürge kurallarına yol açtı. Bölüm ardından Çin bankacılığının Hokkien, Teochew ve Kanton hatları boyunca bölünmesini inceler ve Hokkien bankalarını kauçuk ekonomisinin yükseliş ve çöküş dönemlerinden 1932 birleşmesine kadar

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

izler. İki ayrı kesim, Çin bankaları ile Çin arasındaki bağları ve bankaların topluluk kurumları olarak rolünü ele alır. Bölüm, bu hikâyenin bugünün bankacıları ve danışmanları için taşıdığı derslerle ve Cenevre ile bir karşılaştırmayla sona erer.

Karşılaştırma öğreticidir, çünkü her iki finans merkezi aynı dünya krizini aynı dönemde yaşadı. Bu serinin Cenevre cildi olan *Genève, place financière internationale*'in D. Kısmı, 1931 krizinin Banque de Genève'i nasıl batırdığını, 1934'te Banque d'Escompte Suisse'in çöküşüne nasıl yol açtığını ve aynı yıl federal Bankacılık Kanunu'nu (BankG) nasıl doğurduğunu anlatır. Singapur'un Çin bankaları ise buhranı, merkez bankası, mevduat güvencesi ya da bankacılık kanunu olmaksızın topluluk liderleri arasında müzakere edilen özel bir birleşmeyle karşıladı. Bu iki yanıt, her iki yerin kurumsal karakteri hakkında çok şey söyler. Aralarındaki farklar, E. Kısım'da incelenen düzenleyici kültürleri bugün de biçimlendiriyor.

Temel bilgiler

Kantonlu tüccarlar tarafından 1903'te kurulan Kwong Yik Bank, Singapur'un ve Britanya Malayası'nın ilk yerel bankasıydı. Bankanın 1913'teki çöküşü, yöneticilere verilen teminatsız kredileri sınırlayan, denetimi ve İngilizce mali tabloları zorunlu kılan 1914 tarihli Companies (Amendment) Ordinance'a yol açtı. Çin bankacılığı lehçe hatları boyunca gelişti: Sze Hai Tong (1906) Teochew topluluğuna, Lee Wah (1920) Kantonlulara hizmet verirken, Chinese Commercial Bank (1912), Ho Hong Bank (1917) ve Oversea-Chinese Bank (1919) kauçuk, denizcilik ve ticarette kök salmış Hokkien kurumlarıydı. Büyük Buhran, sterlinin Eylül 1931'de altın standardından ayrılması ve Tan Kah Kee'ye verilen yüksek tutarlı krediler, üç Hokkien bankasını 1932'de Oversea-Chinese Banking Corporation (OCBC) çatısı altında birleşmeye zorladı. Para kurulu sistemi altında Çin bankalarının başvurabileceği bir son kredi mercii (lender of last resort) yoktu. Mevduatlarının yaklaşık yarısını likit tutuyor ve aynı zamanda topluluklarının liderleri olan kurucularının itibarına dayanıyorlardı.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com